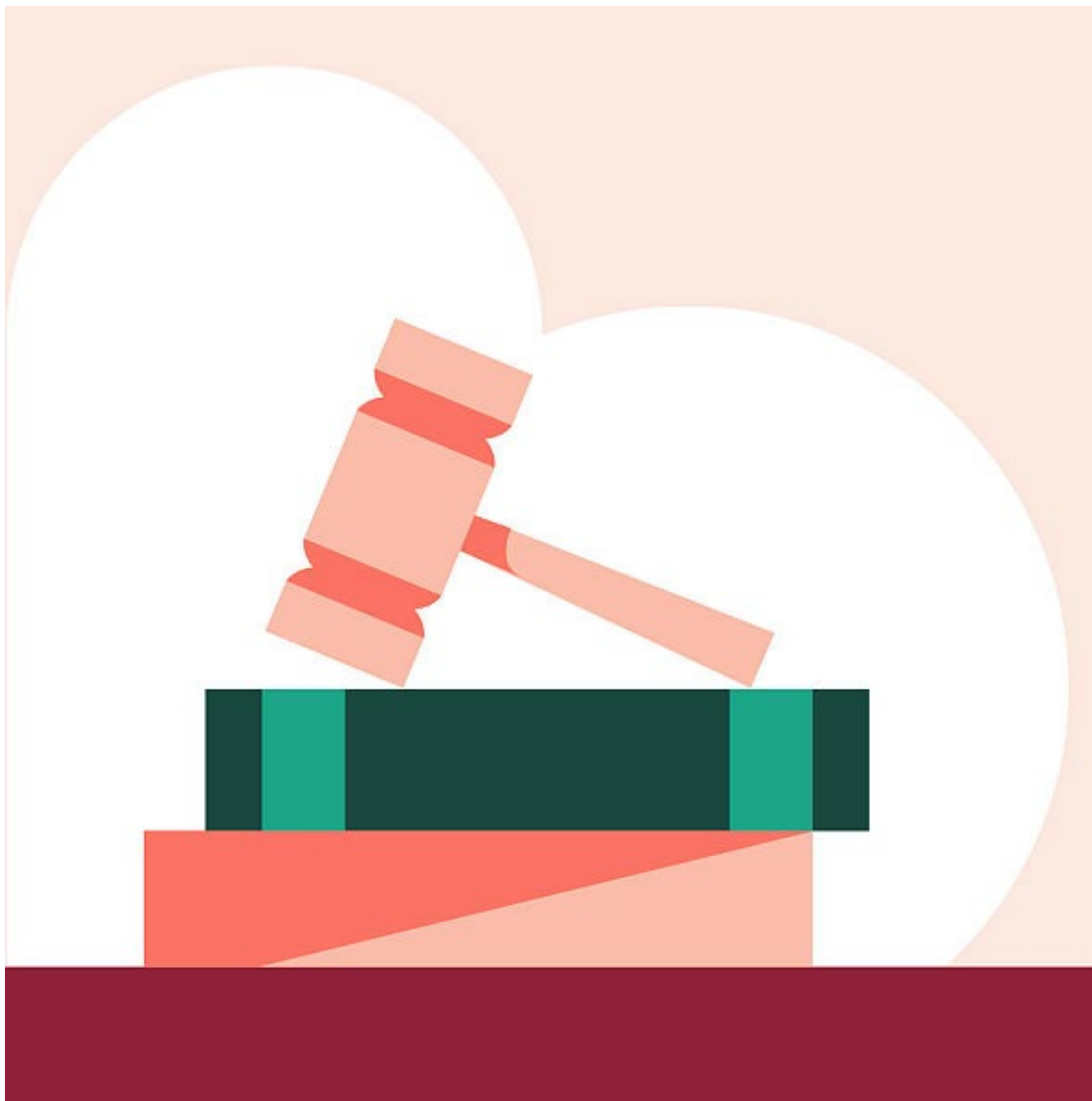

Kyrkomötet mandatperioden 2026–2029

- En vägledning för ledamöter och biskopar

Innehållsförteckning

Kyrkomötet mandatperioden 2026–2029	1
- En vägledning för ledamöter och biskopar	1
1 Inledning	3
1.1 Kyrkomötesåret	3
1.2 Kyrkomötets kansli	4
1.3 Kyrkomötets webbplats	4
2 Organisation och struktur	4
2.1 Regelverk	4
2.2 Kyrkomötets beslutsmandat	4
3 Val i kyrkomötet	5
3.1 Organ som väljs av kyrkomötet	5
3.2 Kyrkostyrelsen	7
4 Kyrkomötets sammanträden – så här går det till	8
4.1 Praktiskt stöd till ledamöter	8
4.2 Kyrkomötets ärenden	8
4.3 Utskotten	9
4.4 Utskottsbetänkanden	10
4.5 Underlag till utskottet	10
4.6 Utskottssammanträdet (session 1)	11
4.7 Sammanträde i plenum (session 2)	12
4.8 Dokumentation	15
5 Ordlista	16

1 Inledning

Välkommen som ledamot i kyrkomötet. Detta material är en introduktion till ramar och regler för kyrkomötets sammanträden och en beskrivning av hur de går till i praktiken.

Kyrkomötet sammanträder i Uppsala under två sessioner på hösten. Den första sessionen präglas av utskottsarbete och den andra av debatt och beslut i plenum. Enligt den nu gällande ordningen hålls den första sessionen vecka 40 och den andra sessionen vecka 47. Den första sessionen genomförs i universitetshuset och den andra sessionen i Uppsala Konsert & Kongress (UKK). På www.svenskakyrkan.se/kyrkomotet finns alltid uppdaterad information om sammanträdesdatum och lokaler. På grund av ett jubileum i Universitetshuset år 2027 kommer den första sessionen sannolikt att hållas vid en annan tidpunkt det året.

1.1 Kyrkomötesåret

Kyrkomötesåret börjar med kallelsen, som vanligtvis skickas ut i början av maj. I samband med detta startar också motionstiden. Sista motionsdag är alltid två månader innan kyrkomötets öppnande, exakt datum och klockslag framgår av kallelsen. Med kallelsen kommer anvisningar om hur motioner ska skrivas och lämnas in. Handlingar och information skickas via mejl till alla ledamöter och biskopar, men av vissa utskick finns möjlighet att beställa pappershandlingar. I normalfallet kommer sex numrerade utskick inför ett kyrkomöte. Merparten av informationen i utskicken finns även publicerad på kyrkomötets webbplats. Avt nedan framgår innehåll och ungefärlig tidpunkt för de olika utskicken.

1.2 Kyrkomötets kansli

Kanslifunktionen för kyrkomötet ger stöd till presidiet i deras förberedelser samt samordnar planering och genomförande av kyrkomötets sammanträden.

Du kan alltid vända dig till kansliet om du har praktiska frågor om ditt uppdrag i kyrkomötet, om du vill lämna återbud eller anmäla ändrade kontaktuppgifter. Enklaste sättet att komma i kontakt med kyrkomötets kansli är att mejla till kyrkomotet@svenskakyrkan.se. Individuella kontaktuppgifter hittar du här: [Kyrkomötets presidium och kansli](#).

1.3 Kyrkomötets webbplats

På kyrkomötets webbplats www.svenskakyrkan.se/kyrkomotet finns handlingar i alla ärenden som ska behandlas av kyrkomötet (även handlingar från tidigare år), praktisk information och styrdokument. Här ligger också webbsändningarna från kyrkomötet.

2 Organisation och struktur

2.1 Regelverk

Svenska kyrkans organisation och verksamhet regleras i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan, lagen (1998:1593) om trossamfund och i Kyrkoordning för Svenska kyrkan.

[Lagen om Svenska kyrkan](#) fastställer att Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift och som också har nationella organ. Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka, som i samverkan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete bedriver en rikstäckande verksamhet. De grundläggande reglerna för den organisatoriska uppbyggnaden, kyrkoavgiften, kyrklig egendom med mera finns i denna lag och i lagen om trossamfund.

[Kyrkoordningen](#) anger närmare de strukturer och beslutsformer som har ansetts ge de bästa förutsättningarna för Svenska kyrkan att fullfölja sin kallelse. I kyrkoordningen knyts teologi och juridik samman. Det som Svenska kyrkan tror, bekänner och lär ger en utgångspunkt för kyrkoordningens innehåll.

Det finns även angränsande lagar och förordningar som reglerar och påverkar vissa kyrkliga verksamheter (till exempel kulturmiljölagen och begravningslagen). Lagarna är stiftade av riksdagen medan kyrkoordningen är beslutad av kyrkomötet. Bestämmelser i utgåvan *Svenska kyrkans bestämmelser* beslutas av kyrkostyrelsen på mandat av kyrkomötet.

2.2 Kyrkomötets beslutsmandat

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ och ska enligt kyrkoordningen utfärda bestämmelser om:

- Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära,
- Svenska kyrkans böcker, gudstjänster, sakrament och övriga handlingar,
- tillhörigheten till Svenska kyrkan,
- kyrkans vigningstjänst,
- den kyrkliga organisationen,
- de regler efter vilka församlingarna och stiftet samt organen på den nationella nivån ska fullgöra sina uppgifter.

Kyrkomötet fastställer budget för den nationella nivån, väljer kyrkostyrelse och beslutar i frågan om ansvarsfrihet för kyrkostyrelsen. Kyrkomötet beslutar också vilka andra organ som ska finnas på den nationella nivån och vilka uppgifter de ska ha. Bestämmelser som inte passar i kyrkoordningen kan kyrkomötet besluta om genom Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), ett exempel på det är *Arbetsordning för kyrkomötet* som reglerar kyrkomötets arbetsformer.

Kyrkomötet får inte besluta om sådana frågor som det är en församlings eller stifts uppgift att besluta i.

3 Val i kyrkomötet

Vid valsammanträdet under valåret väljer det nyvalda kyrkomötet en valberedning, som består av 15 ledamöter. Valberedningen väljs för hela mandatperioden och bereder övriga val i kyrkomötet. Alla val för mandatperioden sker vid valsammanträdet, bortsett från val till utskott som sker vid det första sammanträdet under mandatperioden.

3.1 Organ som väljs av kyrkomötet

Kyrkostyrelsen

Kyrkostyrelsen består av ärkebiskopen och fjorton ledamöter, som väljs av kyrkomötet. För de valda ledamöterna ska kyrkomötet välja lika många ersättare. Kyrkomötet väljer efter förslag från Biskopsmötet en annan biskop som ersättare för ärkebiskopen. Läs mer om kyrkostyrelsen och kyrkokansliet på sida 7.

Kyrkomötets presidium

Kyrkomötets presidium består av en ordförande, en vice ordförande samt en andre vice ordförande. De har till uppdrag att leda kyrkomötets sammanträden i plenum, kalla till kyrkomötets sammanträden samt representera kyrkomötet utåt under perioder då kyrkomötet inte sammanträder. Vidare väljer kyrkomötet en sekreterare som har i uppdrag att stötta presidiet.

Läronämnden

Läronämnden består av stiftens biskopar och åtta ledamöter valda av kyrkomötet. Nämndens uppdrag är kopplat till beredning av ärenden i kyrkomötet. Den ska yttra sig innan kyrkomötet

beslutar i ärenden som gäller grundläggande bestämmelser om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, Svenska kyrkans böcker, gudstjänster, sakrament och övriga handlingar, kyrkans vigningstjänst samt ekumeniska överenskommelser. Läronämnden ska beredas tillfälle att yttra sig även i övriga lärofrågor.

Kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden består av nio ledamöter. Fem ska vara ledamöter i kyrkomötet, tre ska ha juris kandidatexamen eller juristexamen som har dokumenterad erfarenhet inom det kyrkorättsliga området och inte är ledamöter i kyrkomötet och en ska vara anställd som biskop. I likhet med läronämnden är kyrkorättsnämnden ett beredningsorgan för kyrkomötet. Nämndens uppdrag är att granska och yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen eller andra bestämmelser som kyrkomötet beslutar om.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Ansvarsnämnden)

Ansvarsnämnden består av fyra ledamöter; en ledamot som är eller har varit ordinarie domare, en teologie doktor, en präst som är eller har varit ledamot i ett domkapitel (eller har annan motsvarande erfarenhet) och en lekman som är eller har varit ledamot i domkapitel (eller har annan motsvarande erfarenhet). För dessa utses lika många ersättare med samma kvalifikationer. Nämndens uppdrag är att pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

Svenska kyrkans valprövningsnämnd (Valprövningsnämnden)

Valprövningsnämnden består av sju ledamöter och lika många personliga ersättare. Ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare och får inte vara ledamot eller ersättare av kyrkomötet. Nämndens uppdrag är att pröva överklaganden av val inom Svenska kyrkan.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Överklagandenämnden)

Överklagandenämnden består av fem ledamöter, med en personlig ersättare för ordföranden och två personliga ersättare vardera för de övriga fyra ledamöterna, med samma kvalifikationer som respektive ledamot. Ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare. En ledamot ska vara präst och teologie doktor. En ledamot ska vara präst med kunskap och erfarenhet inom det kyrkorättsliga området. En ledamot ska vara jur. kand. eller ha juristexamen. Till det kommer en s.k. övrig ledamot. Nämndens uppdrag är att överpröva beslut inom Svenska kyrkan.

Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (Arvodesnämnden)

Arvodesnämnden består av fem ledamöter, varav en ordförande. Nämndens uppdrag är att fastställa arvoden och ersättningar till kyrkomötets ledamöter samt till ledamöter och ersättare i organ som har utsetts av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen.

Representanter från utlandskyrkan till domkapitlet i Visby stift

Kyrkomötet väljer två representanter från utlandskyrkan att vara ledamot respektive ersättare i domkapitlet i Visby stift.

Revisorer

Kyrkomötet ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Även ett registrerat revisionsbolag kan utses. Utöver detta ska kyrkomötet välja sex revisorer och bland dem en ordförande och en vice ordförande. Revisorernas granskning regleras till stor del i revisionslagen men de ska även granska om den nationella nivåns verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Andra val

Vid varje sammanträde under mandatperioden väljs protokolljusterare och beslutas om biskoparnas deltagande i utskotten (efter förslag från biskopsmötet).

3.2 Kyrkostyrelsen

Enligt kyrkoordningen företräder kyrkostyrelsen trossamfundet Svenska kyrkan. Den verkställer kyrkomötets beslut och bereder vissa ärenden. Den har också förvaltande uppgifter. Vidare ska kyrkostyrelsen:

- stödja stiftens arbete för utveckling av församlingslivet,
- ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder,
- svara för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och samfund,
- samordna Svenska kyrkans och dess församlingars ansvar för internationell mission och internationell diakoni,
- ange villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna och bestämma utbildningsplanerna för dessa samt se till att de kyrkliga grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig omfattning,
- svara för det kyrkliga utjämningssystemet,
- ha hand om övergripande frågor när det gäller Svenska kyrkans gemensamma datasystem,
- främja forskning av betydelse för Svenska kyrkan,
- verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning.

Ärkebiskopen är ordförande för kyrkostyrelsen. Efter förslag från biskopsmötet utser kyrkomötet en biskop som ersättare för ärkebiskopen som ledamot.

Kyrkokansliet

Till sitt förfogande har kyrkostyrelsen kyrkokansliet i Uppsala. Kyrkostyrelsen utser generalsekreteraren som har ansvar för det övergripande lednings- och samordningsarbetet på kyrkokansliet och är dess högste chef. Generalsekreteraren är huvudföredragande i kyrkostyrelsen och företräder den i övergripande kontakter med organisationer, myndigheter samt andra kyrkor och samfund.

På kyrkokansliet arbetar även de tjänstepersoner som ansvarar för att organisera kyrkomötet, se sida 4.

4 Kyrkomötets sammanträden – så här går det till

4.1 Praktiskt stöd till ledamöter

Mötesbyrån och informationsapp

Under sessionerna har kyrkomötet en bemannad reception på plats, Mötesbyrån. Mötesbyråns uppdrag är att finnas för ledamöter och andra besökare. De stöttar och svarar på frågor. Inför varje session skickar mötesbyrån ut en informationsapp som kan laddas ner på telefonen (den går även att läsa via en webbläsare). Appen innehåller praktiska detaljer om lokalen, mötesbyråns öppettider med mera.

Mötesverktyg

Kyrkomötet använder ett webbaserat mötesverktyg som framför allt används vid debatt och beslut under session 2. Mötesverktyget har funktionalitet för att begära ordet, skriva yrkanden, göra instämmanden, lämna reservationer och rösta. I mötesverktyget finns föredragningslistor och andra handlingar. På startsidan i mötesverktyget finns lathund och instruktionsfilm. Inför varje session får ledamöterna information om hur man loggar in i verktyget via informationsappen.

4.2 Kyrkomötets ärenden

Ärenden för beslut i kyrkomötet kan väckas i form av skrivelser, motioner och utskottsinitiativ.

Skrivelser

Skrivelser är kyrkostyrelsens eller presidiets förslag till beslut i kyrkomötet. Skrivelser ska vara ledamöter och biskopar tillhanda två månader före kyrkomötets första session.

Fyra skrivelser brukar återkomma varje år:

- Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå,
- Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå med verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse för föregående år
- Redovisning av kyrkostyrelsens behandling av kyrkomötesuppdrag,
- Ändringar i kyrkoordningen.

Därtill är det vanligt att styrelsen lämnar ytterligare några skrivelser kring specifika ärenden.

Kyrkomötets presidium kan lämna skrivelser till kyrkomötet om frågor som rör kyrkomötets arbetsformer.

Även kyrkomötets revisorer har rätt att väcka ärenden i frågor som hör samman med deras uppdrag.

Motioner

Motioner är förslag från en eller flera ledamöter i kyrkomötet eller biskopar. De ska vara inlämnade två månader före kyrkomötets första session. I kallelsen finns information om hur motioner skrivs och lämnas in. Även ersättare som har kallats att tjänstgöra innan motionstiden har gått ut får lämna motioner.

Utskottsinitiativ

Ett utskott får väcka förslag i ett ämne som enligt kyrkomötets arbetsordning hör till utskottets beredningsområde.

4.3 Utskotten

Alla ärenden som kyrkomötet beslutar om ska beredas i utskott innan kyrkomötet tar ställning. Det finns åtta fasta utskott som bereder kyrkomötets ärenden. Varje utskott har 15 ledamöter och lika många ersättare, samt en eller flera biskopar, som deltar i överläggningarna men inte i besluten. Kyrkomötet beslutar varje år om biskoparnas placering i utskotten på förslag av biskopsmötet. Sekreterare i utskotten är tjänstepersoner med inblick i relevanta sakfrågor. Utskotten har följande beredningsområden:

- Gudstjänstutskottet (G) bereder ärenden om Svenska kyrkans böcker, gudstjänster, sakrament och övriga handlingar (avdelning 5 i kyrkoordningen).
- Organisationsutskottet (O) bereder ärenden om den kyrkliga organisationen med församlingarna, stiftet och den nationella nivån, om församlingstillhörighet och indelning samt om val (avdelningarna 2, 3, 4, 8 och 9 i kyrkoordningen). Organisationsutskottet bereder också ärenden om lagen om Svenska kyrkan (1998:1591), lagstiftningsfrågor om Svenska kyrkan som registrerat trossamfund, begravningsverksamheten samt kyrkomötets arbetsordning och instruktionen för kyrkostyrelsen. Bereder också verksamhetsberättelser från Valprovsnämnden och Arvodesnämnden.
- Tillsyns- och uppdragsutskottet (TU) bereder ärenden om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, om kyrkotillhörighet, kyrkliga uppdrag, handlingar och register samt om tillsyn och överklagande (avdelningarna 1, 6, 7, 12 och 13 i kyrkoordningen). Bereder också verksamhetsberättelser från Ansvarsnämnden för biskopar och Överklagandenämnden.
- Ekonomiutskottet (E) bereder ärenden om Svenska kyrkans ekonomi och egendom (avdelningarna 10 och 11 i kyrkoordningen), fransett ärenden om den kulturhistoriskt värdefulla egendomen. Ekonomiutskottet bereder också ärenden om prästlönetillgångarnas förvaltning ur ett ekonomiskt perspektiv, ärenden om verksamhetsinriktning och budget för den nationella nivån, ärenden om kyrkostyrelsens redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden samt ärenden om kyrkostyrelsens årsredovisning.

- Ekumenikutskottet (Eu) bereder ärenden om mellankyrkliga och ekumeniska frågor (avdelning 14 i kyrkoordningen), om Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder samt internationell mission och diakoni.
- Kyrkolivsutskottet (Kl) Kyrkolivsutskottet bereder ärenden om kyrkolivets utveckling, ärenden om jämställdhet och mångfald samt ärenden om tillgänglighet.
- Samhälls- och kulturutskottet (SK) bereder ärenden om Svenska kyrkans roll i samhället och sociala frågor. Samhälls- och kulturutskottet bereder också ärenden om Svenska kyrkans kulturarbete samt kyrklig kommunikation och Svenska kyrkans förhållande till massmedia.
- Förvaltareutskottet (F) bereder ärenden om förvaltning av Svenska kyrkans byggnader, mark och skog ur ett hållbarhetsperspektiv. Utskottet bereder också frågor om den kulturhistoriskt värdefulla egendomen. Förvaltareutskottet bereder även ärenden som på ett övergripande plan berör mänsklighetens samspel med naturen, fattigheds- och fredsfrågor samt andra perspektiv på hållbar utveckling.

Ärenden som rör forskning bereds av det utskott till vilket området för forskningen hör. Kyrkomötet kan också tillsätta ett eller flera tillfälliga utskott.

4.4 Utskottsbetänkanden

Utskottet redovisar sina överväganden och sitt förslag till kyrkomötesbeslut i ett betänkande. Motioner väckta med anledning av en skrivelse behandlas i samma betänkande som skrivelsen. Flera motioner med näraliggande ämnen behandlas ofta i ett samlat betänkande.

Beslutsförslagen i betänkandet ska vara tydliga, och olika förslag ska delas upp i separata uppsatser. Ofta mynnar förslaget till beslut ut i ett uppdrag till kyrkostyrelsen.

4.5 Underlag till utskottet

Bakgrundsbeskrivningar

Som en del av förberedelsearbetet inför utskottets beredning gör utskottens sekreterare en bakgrundsbeskrivning av ärendet som beskriver kyrkomötets eventuella tidigare behandling av denna eller närliggande frågor, pågående arbete inom kyrkokansliet och i andra delar av kyrkan (såvitt det är känt) och annat sakligt underlag för utskottets bedömning av ärendet. Bakgrundsbeskrivningen utformas som en första del av utskottets betänkande och skickas till utskottets ledamöter cirka tre veckor före första sessionen.

Utskottsyttanden

Ett ärende kan beröra flera utskotts ansvarsområden. När ett utskott behandlar ett sådant ärende kan det bjuda in andra utskott att yttra sig. I förslag som påverkar inriktningen av den nationella nivåns verksamhet ska alltid yttrande inhämtas från ekonomiutskottet.

Läronämndens yttranden

Läronämnden ska yttra sig innan kyrkomötet beslutar i ärenden som gäller:

- grundläggande bestämmelser om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära,
- Svenska kyrkans böcker, gudstjänster, sakrament och övriga handlingar,
- kyrkans vigningstjänst,
- ekumeniska överenskommelser,
- övriga lärofrågor.

Läronämnden sammanträder huvudsakligen före kyrkomötets första session och dess yttranden läggs som bilagor till bakgrundsbeskrivningarna.

Kyrkorättsnämndens yttranden

Kyrkorättsnämnden ska yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen och i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet. Även kyrkorättsnämnden sammanträder huvudsakligen före första sessionen och nämndens yttranden bifogas i dessa fall i bakgrundsbeskrivningarna.

4.6 Utskottssammanträdet (session 1)

Utskotten sammanträder första gången på kallelse av kyrkomötets ordförande och därefter på kallelse av utskottets ordförande. Ordföranden leder sammanträdet. De 15 utskottsledamöterna har rätt att yttra sig, lämna förslag och delta i beslut. Närvarande biskopar och ersättare deltar i utskottets överläggningar men inte i besluten.

Eventuellt förhinder under pågående kyrkomöte att delta i utskottsarbetet anmäls till utskottsordföranden, ofta genom ett meddelande till sekreteraren. En ersättare träder då in för tjänstgöring i den ordning som har bestämts i samband med valet (se 39 kap 2 § KO).

Normalt förrättas upprop i början av varje sammanträde, efter varje ajournering och inför varje utskottsbeslut, för att klargöra vilka som är tjänstgörande ledamöter vid det tillfället.

Utskottens sammanträden sker bakom stängda dörrar.

Diskussion och beslut

De ärenden som har hänvisats till utskottet diskuteras. Det är detta som är utskottets överläggning. Ärenden föredras kort av utskottets sekreterare, men ledamöter och ersättare förväntas vara väl inlästa på den bakgrundsbeskrivning som utgör underlag för diskussionen. Efter diskussionen skriver utskottssekreteraren ett förslag till betänkande med utskottets argumentation och förslag till kyrkomötesbeslut. I ärenden där det föreligger skyldighet för kyrkorättsnämnden och ekonomiutskottet att yttra sig eller då utskottet har begärt in yttranden från andra utskott, måste utskottet vänta på att yttrandena inkommit innan utskottet beslutar i ärendet. Justeringstillfället är det formella beslutstillfället när eventuella reservationer görs. Förslaget till beslut ska vara utformat så att det kan besvaras med ja eller nej.

Teknik

Under session 1 förväntas ledamöter, ersättare och biskopar ha med en egen dator eller surfplatta för att kunna delta i utskottets arbete. Den som inte har möjlighet att ta med teknisk utrustning kan anmäla detta till kansliet i samband med bokning av resa och boende och då få låna en Ipad.

Utskottsrummen är utrustade med diverse tekniska hjälpmedel så som mikrofoner och högtalare. Den ledamot som på grund av hörselproblem eller andra specialbehov behöver ytterligare stöd kan anmäla detta till kansliet i samband med bokning av resa och boende, så att aktuellt utskottsrum kan anpassas.

Avvikande mening

En utskottsledamot som har tjänstgjort när utskottet har fattat beslut kan reservera sig mot beslutet. Det ska anmälas när utskottet fattar sitt slutliga beslut, det vill säga vid slutjusteringen. En skriftlig reservation ska lämnas till ordföranden direkt eller genom utskottssekreteraren. Reservationen ska vara utformad så att den, vid omröstning i plenum, kan ställas mot hela utskottets beslut eller mot en del av beslutet. En ledamot som inte vill reservera sig kan avge ett särskilt yttrande för att markera att man anser att övervägandena i betänkandet, men inte förslagsbeslutet i sak, borde ha varit annorlunda eller behöver kompletteras.

En ersättare eller biskop som deltagit i utskottets överläggningar kan notera särskild mening för att lyfta fram aspekter som inte vunnit gehör i utskottets behandling. Även detta ska anmälas vid beslutstillfället. En skriftlig särskild mening ska lämnas till ordföranden eller sekreteraren.

4.7 Sammanträde i plenum (session 2)

Under mandatperioden 2026–2029 kommer session 2 att äga rum i Uppsala Konsert & Kongress (UKK). Kyrkomötets ledamöter, biskoparna, de ledamöter av läronämnden som inte är biskopar, revisorerna och kyrkorättsnämndens ledamöter som inte är ledamöter av kyrkomötet har tillträde till särskilda platser plenisalen. Allmänheten har tillträde till UKK, men kommer inte in i plenisalen utan särskilt tillstånd. De är dock välkomna att följa debatten genom sändningen som spelas upp i ett närliggande rum.

Under session 2 sker merparten av kyrkomötesarbetet i kyrkomötets mötesverktyg. Inloggningsuppgifter och instruktioner till mötesverktyget kommer att meddelas innan arbetet påbörjas. Kyrkokansliet tillhandahåller Ipadar som finns tillgängliga i plenisalen vid debatt och beslut. Den ledamot som vill ha tillgång till tekniska verktyg utanför plenisalen förväntas ta med dem själv.

Kyrkomötets ordförande leder sammanträdet och biträds i detta uppdrag av förste och andre vice ordföranden. Som bisittare finns kyrkomötets sekreterare och några andra medarbetare.

En föredragningslista upprättas för varje dag. Ärendena behandlas i den ordning som kyrkomötet beslutar på ordförandens förslag. Ärendena debatteras i regel en dag och beslut fattas som första ärenden nästa dag. Sista sammanträdesdagen debatteras ärenden på förmiddagen och beslutas på eftermiddagen.

Debatt

Kyrkomötet beslutar varje år om debattregler. De reglerar ordningen för debatten i plenum och innehåller bland annat bestämmelser om talartider för anföranden och repliker. Det brukar också finnas en begränsning av antalet anföranden en talare får hålla i ett ärende.

Den ledamot eller biskop som vill tala under sammanträdet i plenum ska helst anmäla detta i förväg. Ledamoten ska ange om den har ett förslag till beslut (yrkande) och eventuella förslag ska skrivas ut i sin helhet och lämnas in till ordföranden via mötesverktyget. Detta underlättar för ordföranden att korrekt uppfatta och återge eventuella förslag, som också ska lämnas till ledamöterna i skriftlig form innan beslut fattas. För varje ärende sammanställs en talarlista. Ordföranden bestämmer talarordningen. Det är också möjligt att begära ordet under pågående debatt. Talaren förs då upp på talarlistan.

Ordföranden ropar upp talarna efterhand som de ges ordet och namnger samtidigt de två följande talarna, som tar plats vid podiet och inväntar sin tur. Den som har ordet tar plats i talarstolen. I talarstolen finns en klocka som anger talartiden. När 10 sekunder återstår av talartiden förvarnar ordföranden vanligtvis med ett klubbslag att tiden snart är slut. När talartiden är slut kan mikrofonen i talarstolen komma att stängas av.

Kyrkomötets sammanträden i plenum direktsänds på kyrkomötets webbplats och på storbild i plenisalen och angränsade lokaler. Den som står i talarstolen syns då i bild med uppgift om namn, stift och nomineringsgrupp. Sändningarna går även att se i efterhand på [Webbsändning från kyrkomötet - Kyrkomötet](#).

Betänkandena föredras inte i plenum, eftersom ledamöterna haft tillgång till samtliga betänkanden före kyrkomötets andra session och hunnit läsa in sig på ärendena. Talaren ska alltid framföra förslag till beslut muntligt, även om det lämnats skriftligt vid begäran om ordet. Kyrkomötet kan inte behandla ett nytt förslag till beslut som inte är berett i ett utskott, men ett kompromissförslag kan framföras under plenum om det inte kräver beredning i utskott.

Om ingen talare har anmält sig i ett ärende kvarstår endast utskottets förslag till beslut som alltid betraktas som framlagt, även om ingen yrkat på det.

När ett ärende är slutdebatterat sammanfattar ordföranden de förslag till beslut som lagts fram, frågar om de är korrekt uppfattade, meddelar när beslut ska fattas och avslutar med ett klubbslag.

Instämmande

Den som vill instämma i en annan talares anförande kan göra det i mötesverktyget genom att göra ett Instämmande i omedelbar anslutning till det aktuella anförandet. Ett instämmande betyder att man instämmer i hela anförandet, varje ord som sägs. Syftet med instämmanden är alltså att en ledamot som tänkt säga samma sak som någon annan ledamot kan lämna ett instämmande i stället för att ta ytterligare talartid i anspråk. Instämmandet noteras i kyrkomötets protokoll.

Beslut

Vid beslut i ett ärende föredrar ordföranden de förslag till beslut som lagts fram under debatten föregående dag.

Om bara utskottets förslag finns frågar ordföranden om kyrkomötet kan besluta enligt utskottets förslag och ledamöterna svarar ja. Ordföranden förklarar med ett klubbslag att beslut har fattats.

Om det utöver utskottets förslag finns ytterligare ett förslag, ställer ordföranden förslagen mot varandra. Först ställs frågan om beslut enligt utskottets förslag och de ledamöter som vill stödja det förslaget svarar ja. Sedan ställs frågan om beslut enligt det andra förslaget och de ledamöter som vill stödja det förslaget svarar ja (*acklamation*). Ordföranden redovisar sin uppfattning om vilket förslag som fått flest röster och förklarar med ett klubbslag att beslut fattats.

Om det utöver utskottets förslag finns flera förslag, ställer ordföranden samtliga förslag mot varandra, då ledamöterna får svara ja på ett förslag i taget. Ordföranden redovisar sin uppfattning om vilket förslag som fått flest röster och förklarar med ett klubbslag att beslut fattats.

Kyrkomötet fattar vanligtvis beslut med enkel majoritet, men det finns några undantag. För lärofrågor och ändringar av vissa bestämmelser i kyrkoordningen finns särskilda beslutsordningar som innebär att kyrkomötet i vissa fall fattar beslut med kvalificerad majoritet (se 11 kap 18–19 §§ KO).

Omröstning och rösträkning

Om en ledamot inte instämmer i ordförandens uppfattning om vilket förslag som fått flest röster, kan *omröstning* begäras innan beslutet klubbas. Den som begär omröstning ska högt anmäla sitt namn för notering till protokollet. Ordföranden läser upp de två alternativen och ställer förslag på ett alternativ i taget. Ledamöterna räcker upp sitt *röstkort* när det förslag framställs som man vill stödja. Ordföranden redovisar sin uppfattning om vilket förslag som fått flest röster och förklarar med ett klubbslag att beslut fattats.

Om en ledamot inte instämmer i ordförandens uppfattning om vilket förslag som fått flest röster vid omröstningen, kan *rösträkning* begäras innan beslutet klubbas. Den som begär rösträkning ska högt anmäla sitt namn för notering till protokollet. Rösträkning genomförs på det sätt som ordförande anger, i regel via kyrkomötets mötesverktyg men i särskilda fall även

genom namnupprop. Ordföranden läser upp de två alternativen och talar om vilket alternativ som blir beslut om man röstar ja och vilket som blir beslut om man röstar nej. Med ordförandens klubbslag påbörjas vanligtvis en elektronisk röstning där ledamöterna trycker ja, nej eller avstår. Ordföranden förklarar med ett klubbslag att röstningen avslutad och röstningsresultatet visas på en skärm. Ordföranden förklarar med ett klubbslag att beslut fattats. Alla omröstningar är öppna, med undantag för personval.

Om det utöver utskottets förslag finns fler än två förslag, ställer ordföranden i regel de senare emot varandra tills endast ett återstår att ställas mot utskottets förslag.

Reservation

Den som vill reservera sig mot kyrkomötets beslut i ett ärende ska göra det i omedelbar anslutning till beslutet. Reservationen noteras i protokollet. Om en ledamot önskar lämna en skriftlig motivering till sin reservation ska den vara inlämnad före kyrkomötets slut för att noteras i protokollet.

Publicering av beslut

När beslut fattas under session 2 läggs sammanfattningar av besluten upp på kyrkomötets webbplats. De ligger sedan kvar fram till dess att protokollet är färdigt och underskrivet, sedan publiceras protokollet i sin helhet med bilagor och sammanfattningarna tas bort.

4.8 Dokumentation

Enligt kyrkoordningen ska ett fullständigt protokoll föras vid sammanträden i plenum. Protokollet ska innehålla namnen på dem som yttrat sig, i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut, genomförda omröstningar och hur de utfallit, vilka beslut som har fattats och vilka reservationer som anmälts mot besluten. Ordförandena, sekreteraren och de tre ledamöter som kyrkomötet utser till justerare undertecknar protokollet.

Till kyrkomötets protokoll fogas en mängd bilagor. Bilagorna består av samtliga skrivelser, motioner, verksamhetsberättelser och utskottsbetänkanden. Till protokollet hör också ett personregister över ledamöter och tjänstgörande ersättare i kyrkomötet samt ett sakregister över behandlade ärenden. Även protokoll från utskottens överläggningar är en del av den samlade dokumentationen. Dessa publiceras dock inte på kyrkomötets webbplats, utan finns tillgängliga på kyrkomötets kansli.

Alla förhandlingar i plenum sänds direkt på webben och finns därefter tillgängliga på kyrkomötets webbplats, [Webbsändning från kyrkomötet - Kyrkomötet](#).

Sakregistret

I det [digitala sakregistret](#) på kyrkomötets webbplats går det att söka med valfritt ämnesord efter handlingar i ärenden från 1997 och senare.

5 Ordlista

Acklamation	Fatta beslut genom att ropa ja till ett förslag.
Ajournera	Göra en paus i förhandlingen.
Anförande	Tal som ledamot eller biskop framför i debatten i plenum.
Arbetsordning	Bestämmelser om hur kyrkomötets sammanträden ska genomföras. Arbetsordning för kyrkomötet SvKB 1999:3 fastställs av kyrkomötet.
Avslag	Nej till ett förslag.
Bakgrundsbeskrivning	En inledande textdel i ett betänkande med redogörelse för de förslag som lämnats i en motion eller en skrivelse, redogörelse för eventuella yttranden från läronämnden eller kyrkorättsnämnden, redovisning av tidigare behandlingar i kyrkomötet och annan faktabaserad information med bäring på det förslag som lämnas till stöd för utskottets förberedelse inför behandling av ärendet. Bakgrundsbeskrivningen blir, efter eventuella justeringar av utskottet, en del av utskottets betänkande.
Betänkande	Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut i ett ärende som hänvisats till eller initierats av utskottet, med ett motiverat förslag till kyrkomötesbeslut. Till betänkandet fogas också yttranden från andra utskott och nämnder.
Bifall	Ja till ett förslag.
Biskopsmötet	Biskopsmötet samråder i frågor om stiftsledning och ämbetsansvar och ska på begäran av kyrkostyrelsen yttra sig i vissa frågor. Biskopsmötet har också tillsyn över biskoparnas verksamhet (13 kap. kyrkoordningen). Biskopsmötet väljs inte av kyrkomötet, utan består av stiftens biskopar.
Bordläggning	Behandlingen av ett ärende skjuts upp till ett senare tillfälle.
Debattregler	Regler för talartider och anmälan till talarlistor. Beslutas för varje års kyrkomöte på förslag från presidiet.
Ersättningsstadga	Bestämmelser om de arvoden och ersättningar som utgår till kyrkomötets ledamöter samt övriga personer som har utsetts till uppdrag av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen: Kyrkomötets beslut om Ersättningsstadga SvKB 2012:17
Förslag	Framställd formulering av beslut, även benämnt yrkande.

Huvudomröstning	Den slutliga omröstningen sedan flera förslag ställts mot varandra (ofta utskottets förslag mot det förslag som vunnit över flera andra förslag).
Hänvisning	Ett ärende överlämnas till ett utskott för beredning inför beslut i kyrkomötet.
Instämmande	En ledamot instämmer i en talares anförande i plenum. Instämmandet gäller <i>hela</i> anförandet och ska anmälas i omedelbar anslutning till anförandet. Instämmandet noteras i protokollet.
Kyrkans böcker	Svenska kyrkans gudstjänstböcker: Bibeln, Den svenska kyrkohandboken, Den svenska psalmboken, Den svenska evangelieboken och En liten bönbok.
Kyrkoordningen	Svenska kyrkans gemensamma regelverk, stadgar, som bland annat reglerar strukturer, arbetsformer och ansvarsfördelning mellan och inom olika kyrkliga nivåer och organ.
Mandat	Uppdrag/plats som erhållits genom val.
Mandatperiod	Den 4-åriga period för vilken ledamöter och ersättare är valda.
Motförslag	Det förslag som återstår till huvudomröstningen sedan flera förslag ställts mot varandra (ofta motförslag till utskottets förslag).
Motion	Ett ärende från kyrkomötesledamöter eller biskopar med förslag till kyrkomötesbeslut. En motion ska väckas senast två månader innan kyrkomötesammanträdet inleds (första sessionen).
Omröstning	Ledamöterna räcker upp handen när det förslag framställs som man vill stödja. Sker efter acklamation på begäran av ledamot.
Ordningsfråga	En fråga som handlar om själva ordningen vid sammanträdet, till exempel om ajournering, tidsbegränsning av anföranden eller ordningen för ett ärendes behandling. En ordningsfråga bryter talarlistan i det pågående ärendet.
Plenum	Kyrkomötet sammanträder i sin helhet och debatterar samt fattar beslut i samtliga ärenden. Sammanträdena i plenum är öppna för allmänheten och sänds direkt på kyrkomötets webbplats.
Proposition	Se förslag.

Propositionsordning	Ordförandens förslag till hur beslutsfattandet ska gå till i ett ärende. När ordningen godkänts ställer ordföranden proposition, det vill säga frågar om kyrkomötet bifaller förslag si eller så.
Remiss	Ett ärende skickas för yttrande.
Replik	Ledamot som yttrat sig tidigare under debatten får av ordföranden möjlighet att bemöta närmast föregående talare i en kort replik, oberoende av talarordningen. Rätt till replik har också kyrkostyrelsens ordförande vid behandlingen av en skrivelse från kyrkostyrelsen.
Reservation	Den som har deltagit i ett beslut men är missnöjd med beslutet kan reservera sig mot beslutet genom att begära en anteckning i ett betänkande eller protokoll.
Rösträkning	Beslut fattas genom att ledamöterna röstar genom knapptryckning ja, nej eller avstår, varefter rösterna räknas. Se även namnupprop.
Session	Kyrkomötet sammanträder vid två tillfällen varje år, ett sådant tillfälle kallas för session.
Skrivelse	Ett ärende från kyrkostyrelsen med förslag till kyrkomötesbeslut. Kyrkostyrelsen kan genom en skrivelse initiera ett ärende i kyrkomötet eller redovisa ett uppdrag från kyrkomötet. Även kyrkomötets presidium kan lämna skrivelser – om kyrkomötets arbetsformer – till kyrkomötet.
Särskild mening	Kan noteras i ett betänkande av en ersättare eller biskop som deltagit i utskottets överläggningar.
Särskilt yttrande	En ledamot som deltagit i utskottets beslut och delar utskottets förslag till beslut men inte helt eller delvis utskottets motiv kan lämna ett särskilt yttrande i ett betänkande.
Talarlista	Lista med anmälda talare i ett ärende som debatteras i plenum.
Utskott	Beredningsorgan inom kyrkomötet. Varje utskott består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Biskoparna deltar i utskottens överläggningar men har inte beslutsrätt.
Valberedning	Förbereder alla personval i kyrkomötet. Består av 15 ledamöter och väljs för mandatperioden vid valsammanträdet.
Valsammanträde	Ett sammanträde med det nyvalda kyrkomötet under valåret, för att förrätta alla val utom val av utskott.

Votering	Se omröstning och rösträkning.
Yrkande	Se förslag.
Yttrande	Ett utskott kan sända ett ärende till ett annat utskott för hörande av dess mening innan utskottet beslutar om sitt betänkande. Läronämnden ska yttra sig över lärofrågor innan kyrkomötet beslutar i sådana frågor. Kyrkorättsnämnden ska yttra sig i frågor om kyrkoordningsändringar och ändringar i andra bestämmelser innan de beslutas av kyrkomötet. Ekonomiutskottet ska yttra sig över frågor som påverkar inriktningen av den nationella nivåns verksamhet.
Ålderspresident	Den ledamot som har varit ledamot i kyrkomötet längst tid. Vid ny mandatperiod fungerar ålderspresidenten som ordförande innan en ny ordförande har valts vid kyrkomötets valsammanträde.